

Помітні зміни на краще в ефективності дій випускників в колективі школярів, налагодуванні контактів та кращому розумінню молоді. Але, звичайно, ще немає повної реалізації можливостей різносторонньої підготовки вчителів та інших фахівців.

Тому професори і науковці Люблінського університету вважають співпрацю зі своїми колегами за кордоном важливим позитивним чинником, що примножить спільні знання і можливості, допоможе розв'язати національні освітні проблеми.

ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

Н. Яцишин

*Луцьк, Волинський державний
університет ім. Лесі Українки*

Зараз, коли інтенсивно розробляються різноманітні аспекти нової української вузівської наукової педагогіки, конче необхідно не тільки досліджувати, аналізувати, узагальнювати досвід минулих років, але разом з тим вивчати стан системи вищої освіти зарубіжних країн. У цьому зв'язку значний інтерес становить вивчення системи вищої освіти Великобританії.

Під вищою освітою у Великобританії розуміють освіту, яка націлена на отримання вченого ступеня чи якої-небудь кваліфікації (наприклад, педагогічна спеціальність). Вона розпочинається після здобуття середньої освіти в обсязі загального свідоцтва про освіту, так званого підвищеного рівня (General Certificate of Education, A. Level). На протязі багатьох століть вищими навчальними закладами у Великобританії вважали університети, оскільки лише тут отримували студенти освіту, яка давала право на здобуття вченого ступеня. Існує в Великобританії і система подальшої освіти, яку можна здобути після завершення обов'язкового курсу середньої школи в навчальних закладах будь-якого типу, крім університетів, політехнічних інститутів та педагогічних коледжів. Ці навчальні заклади дають можливість отримати свідоцтво чи диплом, але не вчений ступінь.

Тепер вищу освіту в Великобританії дають: університети, пе-

дагогічні коледжі, політехнічні інститути. А основним типом вищого навчального закладу залишається університет.

Університетська освіта Великобританії характеризується наявністю 8 типів університетів (1 тип - найстаріші університети, 2-й - шотландські університети, 3-й - Лондонський університет, 4-й - так звані червоноцегляні університети, 5-й - федеральні, 6-й тип - технологічні, 7-й - нові університети, 8-й тип - Відкритий університет). Плата за навчання, здебільшого, залежить від типу університету та факультету. Курс навчання, як правило, три роки, на деяких факультетах - чотири, на архітектурному і медичному - 5-6 років. Навчальний рік поділяється на 3 семестри - 8-10 тижнів кожний. Університети присуджують 3 види наукових ступенів: бакалавра, магістра, доктора з даної спеціальності. Першим є ступінь бакалавра мистецтв чи наук (Bachelor of Arts or of Science, далі йдуть Master of Arts, Doctor of Philosophy).

Однією з особливостей структури британських університетів є система коледжів. Коледж практично не підпорядковується університетові. Не всі університети мають коледжі.

Основними законодавчими органами університету є суд, рада та сенат. На чолі британського університету формально є канцлер, але практично основною адміністративною фігурою є віце-канцлер, який обирається з числа найбільш заслужених викладачів. Важливу роль в управлінні університетом на рівні відділів відіграють так звані збори відділень.

Особливе місце займають університети в системі педагогічної освіти. Система передбачає підготовку вчительських кадрів двома шляхами: 1 - через університети, які мають педагогічні відділення; 2 - через педагогічні коледжі, куди студенти вступають після закінчення середньої школи. А університетські педагогічні відділення готують вчителів з числа випускників після завершення 3-річного університетського навчання і отримання ступеня бакалавра. Термін навчання на педагогічному відділенні університету - 1 рік.

Інший характер має підготовка вчителів в 3-річних педагогічних коледжах. А загалом, набагато престижніше бути випускником педагогічного відділення університету, ніж педагогічного коледжу: можливості працевлаштування більші, оплата праці також вища.

Постійна потреба у висококваліфікованих педагогах, зростання вимог до вчительської професії привели до появи у багатьох

університетах спеціальних курсів, націлених на отримання наукового ступеня бакалавра педагогіки.

В цілому, педагогічна освіта Великобританії виконує завдання, які перед нею поставлені, тому при диференційованому підході може бути використана як напрям реформування вищої педагогічної освіти України.

ЗАРУБІЖНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ДО ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ

М. Лещенко

Київ, Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України

Важливою умовою успішної розбудови системи національної освіти в Україні є створення теоретичної бази естетичного виховання особистості. У цьому аспекті заслуговують на детальне вивчення концепції естетичного виховання у зарубіжних країнах, зокрема у Великобританії, Канаді, США. Вибір цих країн об'єктом дослідження зумовлений їхнім великим досвідом в галузі естетичного впливу на учнів.

Теорія і практика естетичного виховання у Великобританії, Канаді, США ґрунтується на давніх національних та історичних традиціях і залежить від державної політики тієї чи іншої країни в галузі освіти. В той же час простежується подібність багатьох теоретичних підходів і практичних шляхів їх реалізації, що пояснюється активним міжнародним співробітництвом в сфері естетичного виховання та виробленням єдиної концептуальної бази.

Увібравши у себе найкращі досягнення попередньої естетичної думки (Дж. Дьюї, Г. Рід, В. Лоуенефельд, А. Уайтгед, Т. Манро, Р. Арнгейм), сучасні зарубіжні концепції естетичного виховання становлять багатогранну поліфонічну структуру. Інтегруючим компонентом цих теорій є орієнтація на виховання особистості з усталеним естетичним світоглядом, в основі якого лежать загальнолюдські цінності та пріоритети.

Коло досліджуваних проблем, пов'язаних з естетичним розвитком індивідуальності, надзвичайно широке: значення естетич-